Antoni, imię zakonne Antoni od św. Błażeja Dąbrowski

nauczyciel
pijar, uczeń, guwerner, autor podręczników, członek loży masońskiej
Ur. 1.11.1769, Piszczów
Zm. 5.3.1826, Warszawa

Dane rodziców

Błażej Dąbrowski

Anna Krzyżanowska

Wychowanie i wykształcenie

W 1781 roku rozpoczął naukę u pijarów w Międzyrzeczu Koreckim, do zakonu pijarów wstąpił 14 sierpnia 1785 roku. Po odbyciu nowicjatu w 1788 roku podjął zakonne studia retoryczne w Szczuczynie Mazowieckim, a w latach 1789-1790 studia filozoficzne w Łomży.

Etapy kariery dot. edukacji

Pracę nauczyciela rozpoczął w roku szkolnym 1790/1791 w Piotrkowie Trybunalskim, gdzie do roku 1795 sprawował stanowisko profesora pierwszej klasy. W latach 1795-1796 był prywatnym nauczycielem u Lelewelów, uczył ich krótko ze względu na stan zdrowia: "Ciasnota i słabość piersiowa ks. pijara Dąbrowskiego Antoniego, słynnego matematyka, a później profesora Uniwersytetu Warszawskiego, powołały go do powrotu do zgromadzenia...".

W latach 1796-1997 był subprefektem Collegium Nobilium, w pierwszej połowie 1797 roku został przeniesiony na stanowisko profesora matematyki w Górze Kalwarii. Od 1798 roku ponownie pracował w Collegium Nobilium jako subprefekt, uczył religii, moralności i geografii oraz przyrody. Od 1800 roku był profesorem matematyki także w warszawskich szkołach publicznych. W latach 1801-1802 zatrudniony jako profesor fizyki i historii naturalnej w pijarskim Collegium Regium. Od 1804 roku poświęcił się wyłącznie nauczaniu matematyki. Od 1809 roku uczył tego przedmiotu także w Liceum Warszawskim, w tym okresie otrzymał zaszczytną funkcję nauczania języka polskiego Fryderyka Augusta oraz jego synowców, w wyniku wydarzeń politycznych funkcji tej nie objął.

W latach 1811-1812 z nominacji księcia Józefa Poniatowskiego był egzaminatorem kandydatów do szkoły aplikacyjnej artylerii. Był członkiem wielu towarzystw naukowych: od 1805 roku - Towarzystwa Warszawskiego Przyjaciół Nauk, od 1811 roku - Towarzystwa Rolniczego i Gospodarczego, a od 1810 roku aż do reorganizacji w 1823 roku członek Towarzystwa do Ksiąg Elementarnych.

Opracował kilka podręczników szkolnych, które doczekały się wielu wydań: do arytmetyki (I wyd. 1818), geometrii (cz. I 1813, cz. II 1826) oraz algebry elementarnej (1818). Interesował się także zagadnieniami dydaktyki nauczania matematyki, czego efektem była rozprawa pt. "Uwagi nas sposobem dawania matematyki w szkołach publicznych" (1818).

Brał udział w organizacji Uniwersytetu Warszawskiego, w 1817 roku został powołany na tymczasowego dziekana wydziału filozoficznego (funkcję tę pełnił do lutego 1818 roku) oraz zastępcę profesora matematyki wyższej nowo utworzonej uczelni.

W 1818 roku uzyskał tytuł profesora zwyczajnego, w lipcu 1819 roku uzyskał doktorat z filozofii i magisterium ze sztuk wyzwolonych.

Oprócz rozwijania naukowej pracy z zakresu matematyki zajmował się studiami nad autorami klasycznymi, był autorem wielu tłumaczeń i artykułów w prasie warszawskiej.

Był wątłej budowy i przemawiał cichym głosem, mimo to miał wielkie zdolności pedagogiczne, wielie poważanie i posłuch wśród swoich wychowanków. Wykształcił i wychował wielu wybitnych nauczycieli i profesorów matematyki.

Fakty z życia osobistego

Żył w XVIII-XIX wieku.

Bibliografia

Przedmiotowa

1. M. Manteufflowa, *Dąbrowski Antoni*, Polski Słownik Biograficzny, t. 4, Kraków, 1938.
2. M. Ausz, K. Puchowski, *Dąbrowski Antoni od św. Błażeja, imię świeckie Antoni*, [w:] Komisja Edukacji Narodowej 1773-1794. Słownik biograficzny, red. A. Meissner, A. Wałęga, Warszawa, 2018.